

LIEVER IÉTS DOEN DAN NIETS

'EUTR WORDT SERIEUS GENOMEN'

Ook al zijn houtbedrijven nog steeds verdeeld over de vraag of klanten nu wel of niet op gecertificeerd hout zitten te wachten, hout en houtproducten met een legaliteits- en/of duurzaamheidslabel zijn in ieder geval gemeengoed aan het worden. Wel heeft de EUTR nog een hele weg te gaan.

'KEURMERK NIET ONDERSCHIEDEND MEER'

Pieter van Kerckhoven, Van Kerckhoven Prefab, Kloosterzande

"Wij bezitten sinds 2004 het FSC-certificaat. Destijds kozen wij voor FSC omdat dit label een grotere naamsbekendheid had dan PEFC. De vraag naar houtconstructies neemt nog altijd toe. Er zijn bouwbedrijven die standaard hout met een keurmerk bestellen. Ook wordt er vaak een meerprijs berekend indien het hout over FSC-certificering beschikt. Heb je tegenwoordig

houtkeurmerken in je assortiment, dan is dat vrijwel niet meer onderscheidend. De certificaten zijn goed ingeburgerd in de houtindustrie, mijns inziens. Wij overwegen zelf om naast het FSC- ook het PEFC-certificaat te verkrijgen. Ik ben het eens met de kritiek die het afgelopen jaar op FSC werd geuit: dat er extra administratie en kosten tegenover weinig echt voordeel voor

certificaathouders staan, en in het algemeen dat veel regels en criteria echt duurzaam bosbeheer in de weg staan. Verder zou ik graag zien dat er eenduidiger afspraken komen over hoe het papierwerk in de keten geregeld moet zijn. Elk bedrijf hanteert nu nog zijn eigen criteria ten aanzien van de administratie en het aantonen van zaken." ■

'PAPIER GEEN GARANTIE LEGALE HOUTKAP'

Jaap Reijngoud, ReijngoudCoNCEPT (i.s.m. Annemiek Tubbing, Tubbing Milieu-Advies)

"Als consultant en onderzoeker heb ik diverse studies verricht op het gebied van beschermde houtsoorten, dus CITES-soorten. De EUTR heeft betrekking op illegale kap van veel meer boomsoorten. Het interesseert mij omdat illegale kap een gevaar is voor het voortbestaan van complexe ecosystemen in tropische bossen en omdat grootschalige kap gevolgen heeft voor het wereldklimaat. Samen met collega-consultant Annemiek Tubbing, net als ik afkomstig uit de wereld van de handhaving, heb ik mij verdiept in de EUTR en bekeken of de regeling voldoende bescherming biedt tegen de invoer van illegaal gekapt hout binnen de EU. Dat is niet het geval. Onze belangrijkste conclusie is dat het een 'papieren tijger' is. Het papier is geduldig, maar de realiteit kan heel anders zijn. Ga je alleen af op de papieren, dan is dat - zeker op dit gebied - geen garantie dat het hout legaal is gekapt. Voor een groot deel komt dit doordat het corruptieniveau in diverse oorspronglanden hoog is. Papieren die door het bevoegd gezag zelf worden afgegeven, zijn dan niet betrouwbaar. De corrupte overheden legaliseren op die manier illegaal gekapt hout. De EUTR doet daar niets tegen: als afnemer mag je afgaan op de door het bevoegde (corrupte) gezag verstrekte papieren, waaruit bijvoorbeeld blijkt dat iemand een kapconcessie heeft. Hoewel de intentie van de EUTR zeker goed is, moet er nog meer gebeuren om de 'papieren bewijzen' ook aan de feiten te toetsen. Hiervoor moeten methodieken worden ontwikkeld die het mogelijk

maken de opgegeven oorsprong met een grote nauwkeurigheid te controleren. Denk daarbij aan DNA en Isotoop fingerprints. Deze methoden bestaan al wel, maar het is kostbaar om de noodzakelijke referentiemonsters, verspreid over de gehele aardbol, te verzamelen en onder te brengen in een voor iedereen beschikbare database. Dit zou EU-lidstaten in ieder geval in staat stellen om de werkelijke oorsprong te vergelijken met de opgegeven oorsprong.

Daarnaast zal de houtbranche (importeurs, groothandel, detailhandel) zelf het nodige moeten doen om te voorkomen dat illegaal gekapt hout gekocht, geïmporteerd en verkocht wordt. Overigens hebben consumenten daarin eveneens een rol: geen vraag; geen aanbod. Daarvoor moet de consument wel bereid zijn meer te betalen. Het moet dus ook tussen de oren van alle betrokkenen gaan zitten. De respons op onze enquête was inderdaad gering. Wij denken dat de doelgroep, waaronder ook diegene die een partij hout voor het eerst in de markt zet, volledig vertrouwt op de papierstroom en kennelijk niet voelt dat er daadwerkelijk iets is veranderd na de inwerkingtreding van de EUTR in maart 2013. Het kan tevens te maken hebben met een gebrek aan urgentie of gebrek aan kennis over hoe de EUTR toe te passen is. De regeling is immers erg complex, zeker bij zogenaamde samengestelde producten die bestaan uit verschillende houten onderdelen, afkomstig uit verschillende landen. Wij vermoeden dat die vragen nog steeds leven,

maar dat men roeit met de riemen die men heeft of de kop in het zand steekt. Ook zijn er ondernemingen die voor alle zekerheid uitsluitend hout kopen met het FSC-keurmerk. Dit certificaat biedt evenmin volledige garantie, al staat het nog steeds voor de beste bescherming tot nu toe. Wat opviel in de enquête was dat slechts één bedrijf overwoog om een certificerende instelling in te schakelen ter controle van de zorgvuldigheidseisen die de EUTR stelt. Verder onderzoek naar de manier waarop het bedrijfsleven met de EUTR in de praktijk omgaat zou dus goed zijn.

Het gaat er ons om theorie en praktijk dichter bij elkaar te brengen: wat kun je redelijkerwijs doen om te zorgen dat 'fout hout' geen kans krijgt? Hoe kun je een bijdrage leveren aan het doel van (onder meer) de EUTR om ook voor volgende generaties de aarde leefbaar en mooi te houden? Iedere stap richting dat doel is er één. Liever iets doen, dan niets - en al doende leert men.

Ons advies aan de houtbranche zou zijn: vertrouw niet alleen op het papier, maar gebruik ook het gezonde verstand en de binnen de branche aanwezige kennis. Plus benut de kennis van anderen, waaronder (internationale) natuurorganisaties zoals WNF en Greenpeace, en vraag dóór als niet helder wordt waar het hout vandaan komt of indien er twijfel is over het antwoord. Vermijd in ieder geval hout afkomstig uit landen die als zeer corrupt bekend staan; zie daarvoor de index van Transparency International via www.transparency.org. ■

'EUTR BEÏNVLOEDT HET OOSTEN'

Debora van Boven-Flier, NEPCon Nederland

"Na één jaar Europese Houtverordening heeft NEPCon de balans opgemaakt en constateert daarbij dat de resultaten van het in werking treden van deze wetgeving nog niet zodanig zijn als bedoeld, maar dat er wel zeker positieve effecten te benoemen zijn.

Eén van de meest positieve ontwikkelingen van de EUTR in Europa is dat er inmiddels veel bedrijven zijn die hun Due Diligence serieus nemen en bereid zijn om extra stappen te ondernemen om de legale herkomst van hout te onderzoeken en het risico op illegaal hout zo klein mogelijk te maken. Je hebt bedrijven die zijn overgestapt naar uitsluitend gecertificeerd hout, ondernemingen die zelf hun leveranciers auditen en zelfs organisaties die in zijn geheel gestopt zijn met het inkopen vanuit landen met een verhoogd risico op de aanschaf van illegaal hout.

Op het gebied van handhaving zijn echter nog wel degelijk stappen te zetten. De status op dit ogenblik is dat de handhaving niet consistent wordt doorge-

voerd in de verschillende Europese lidstaten. Landen waar de handhaving minder of anders is, zorgen ervoor dat er mogelijkheden ontstaan voor organisaties - die op zoek zijn naar mazen in de wet - in landen waar de handhaving wel in lijn is met hoe de EUTR het beoogt. Dit maakt dat het bedoelde 'level-playing-field' nog niet bereikt is, omdat de koplopers in Due Diligence zich vooral richten op het nemen van de juiste maatregelen, waardoor bedrijven die het minder nauw nemen met de nieuwe regels, eenvoudiger en vaak goedkoper hout kunnen betrekken.

Een direct positief effect van het in werking treden van de EUTR is de groeiende vraag vanuit het oosten naar gecertificeerd en geverifieerd hout. China is een belangrijke schakel in vele toeleveringsketens van houtproducten: er wordt hier veel hout geïmporteerd en verwerkt, dat vervolgens op de Europese markt terecht komt. Maleisië en Indonesië zijn belangrijke herkomstlanden voor

stammen en gezaagd hout en NEPCon heeft al verscheidene leveranciers in Azië geverifieerd om Europese 'operators' te assisteren bij het implementeren van een deugdelijk systeem om de risico's op illegaal hout zoveel mogelijk uit te sluiten.

Daarnaast zien we een toename in het aantal FSC Chain of Custody-certificaten in deze regio. NEPCon werkt sinds kort ook samen met de Chinese Academy of Forestry (CAF). In deze samenwerking ligt de nadruk op het uitvoeren van legaliteitsverificatie bij Chinese houtwerkende industrieën. NEPCon helpt de CAF bij het doen van LegalSource-audits (LegalSource is het certificeringssysteem inclusief standaard van NEPCon om het risico op inkoop van illegaal hout te minimaliseren) en bij het assisteren van bedrijven op het gebied van Due Diligence. Nu veel van hun klanten in Europa deze extra eisen stellen aan de houtproducten, wil de Chinese houtverwerkende industrie de legaliteit van zijn producten kunnen aantonen.

Op 1 maart jl startte NEPCon met een driejarig, door de EU gesubsidieerd, project in Vietnam: 'Het vergroten van de capaciteit van maatschappelijke organisaties en het MKB om FLEGT-eisen te implementeren'. Het project ondersteunt het midden- en kleinbedrijf in de houtverwerkingssector bij zijn pogingen om te leveren aan de Europese markt.

Grotere ondernemingen zijn gewend om te gaan met veeleisende markten, maar voor kleine firma's kan het moeilijk zijn om te weten wat van hen gevraagd wordt, laat staan te voldoen aan dergelijke eisen. NEPCon wil met dit project de kleinere partijen steunen. Vietnam speelt een unieke en cruciale rol in het zorgdragen voor doeltreffendheid van het FLEGT-proces. Enerzijds verwerkt Vietnam houtproducten en exporteert ze deze naar de EU - anderzijds staat Vietnam ook bekend als importeur van hout uit hoog-risico-landen.

De illegale kap van hout en de handel hierin, lijken na een jaar EUTR nog niet significant verminderd te zijn. Er zijn echter hoopgevende signalen die erop duiden dat de EUTR absoluut effect heeft op de legaliteit van hout. Wellicht zijn de gevolgen nog niet direct in Europa zichtbaar. Maar in de toeleverende landen, zoals in Azië, lijkt men de consequenties aan te zien komen en zich voor te bereiden op het moment dat de Europese landen wel hun eigen wetgeving consequent gaan handhaven.

NEPCon is een non-profitorganisatie met vestigingen in Europa, Rusland en Zuidoost-Azië. Wij willen duurzaamheid mainstream maken en zijn al twintig jaar gespecialiseerd in behoud van bos en biodiversiteit en daaraan verwante waarborging van duurzaamheid en capaciteitsopbouw door de certificering van duurzame productiesystemen, toeleveringsketens, inkoop van legaal hout en de CO₂-voetafdruk. Vorig jaar augustus werd NEPCon officieel erkend door de Europese Commissie als één van de eerste Monitoring Organisaties (MO) onder de Europese Houtverordening." ■

FOTO: KRISTEL NOORDZIJ

'VRAAG BLIJFT GROTENDEELS UIT'

Henk Karman, Kingma Houtimport, Holten

"Het verbaast me dat er eigenlijk niet veel vraag is naar hout met FSC- of PEFC-label. Je zou denken dat mensen dat toch langzamerhand steeds belangrijker gaan vinden. Een groot gedeelte van het Tuindeco-assortiment, dat ik hier onder andere verkoop, beschikt over het FSC-keurmerk. Er wordt echter gewoon zelden naar gevraagd door mijn klanten:

hoveniers, particulieren en kleinere bouwbedrijven. Ik moet zeggen dat ik zelf weinig doe om hout met een keurmerk extra onder de aandacht te brengen. Als mensen er naar zouden vragen, zou het al een stuk makkelijker worden om daar wat actiever op in te spelen. Maar zoals gezegd blijft die vraag groten-deels uit. De meeste mensen hebben dan wel eens

van FSC gehoord, van PEFC hebben ze in mijn beleving geen enkele notie. Al gaat die bekendheid met die keurmerken vaak niet verder dan "daar heb ik wel eens van gehoord" en men weet ook wel dat het in principe voor iets goeds staat. Maar wat het nou precies inhoudt is over het algemeen niet bekend, zo heb ik de indruk." ■

FOTO: VINCENT KRABBENDAM

'EUTR: MEN KIJKT HET EVEN AAN'

Miranda van Zomeren, SCS Global Services (Benelux), Hilversum

"SCS Global Services biedt inzake de Chain of Custody FSC- en PEFC-certificeringen aan. En als het om FSC gaat is boscertificering een andere vorm van dienstverlening van ons. Met betrekking tot de EUTR verkeren we, net als organisaties in de rest van de wereld, nog in de aanvraagfase om Monitoring Organisatie te worden.

Met de bedrijven die wij in Nederland gecertificeerd hebben zitten we vrij diep in de handelsketen, dus niet zozeer bij de handelaren zelf. Ondernemingen die rechtstreeks importeren hebben hun zaken betreffende de EUTR allemaal goed op orde. Ze hebben geïnventariseerd wie hun leveranciers zijn en ze weten waar de materialen vandaan komen. In die zin wordt de EUTR serieus genomen. Men heeft zijn zaken

op orde en over het algemeen vinden bedrijven dat ze gedaan hebben wat ze konden. De bevoegde instanties zijn ook welkom om dat te komen controleren. Maar tegelijk heeft iedereen iets van: we kijken het even aan.

Ik merk dat steeds meer firma's kiezen voor duale certificering, dus zowel PEFC als FSC. Ondanks het feit dat er recent kritiek is geuit op FSC merk ik niet dat marktpartijen dat certificaat laten vallen en alleen voor PEFC gaan. Wat wel voorkomt is dat bedrijven in met name de grond-, wegen- en waterbouw geen enkel voordeel menen te behalen van hun FSC-keurmerk bij aanbestedingen. Wat regelmatig gebeurt is dat opdrachtgevers in eerste instantie wel hout met een keurmerk eisen en uiteindelijk toch met een leverancier zonder certificaat in zee gaan, of dat ze althans in de uitvoeringsfase

niet meer vragen of het gecertificeerde materiaal ook werkelijk is toegepast. Dat aannemers als gevolg daarvan overwegen het certificaat dan maar te laten vallen, is echt een ontwikkeling van de laatste weken.

Verder is het opvallend dat ondernemers een beetje afwachtend zijn, in die zin dat ze denken dat de EUTR misschien wel keurmerken als FSC en PEFC gaat vervangen. Terwijl toch niets er op wijst dat dit effectief gaat geschieden. Bovendien kijkt men met veel belangstelling naar de in ontwikkeling zijnde mondiale ISO-norm met eisen voor de traceerbaarheid van bosproducten. En ook het Online Claims Platform van FSC houdt de gemoederen bezig. Over het algemeen zie ik dat bedrijven wel wat kritischer naar hun certificering zijn gaan kijken." ■

LTL Woodproducts

Voor al uw houttoepassingen

Leyenaar Taapken Lamaker B.V.
Kamerlingh Onnesweg 7, 4131 PK VIANEN
Postbus 191, 4130 ED VIANEN
Nederland

Tel. +31 (0) 347 374 844
Fax. +31 (0) 347 377 908
E-mail: verkoop@ltl.nl
Internet: www.ltl.nl

Wij hebben interesse voor HOUTVEZEL, ZAAGSEL en RESTHOUT

- Ook afkomstig van (gemelamineerd) spaanplaat, MDF, enz.
- Verhuur van zaagselcontainers en leegzuigen bunkers

NU LEVERBAAR: (BIO) BRANDSTOFKORRELS (PELLETS)

DE LANGE B.V.

Ursem - Tel. 072 503 92 02
www.delangebv.nl - info@delangebv.nl

Amsterdamsche FIJNHOUT

Houtexpert sinds 1898

Speciale Houtwensen...

T. 020 - 6882100 | www.fijnhout.nl

High Tech Timber

**Non-PHND Meranti FSC®/PEFC,
Gerutu PEFC, Merbau PEFC**

**Verlijmde componenten in beuken,
eiken, vuren of grenen**

De Slingeweg 7
7115 AG Winterswijk

06 54 605 909 / 0543 56 34 64
info@hightechtimber.nl

**NT NORDIC TIMBER
EXPORT**

Quality wood from the North

www.nordictimber.com

NORDIC TIMBER EXPORT is een internationaal opererend bedrijf gespecialiseerd in de import en export van vuren- en grenenhout. Het verkoopkantoor is gevestigd te Eemnes.

Vanwege uitbreiding van onze activiteiten op ons verkoopkantoor zijn wij op zoek naar een

LOGISTIEK-ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

Functie-inhoud:

- Logistieke planning
- Administratieve- en verkoopondersteuning

Profiel van de kandidaat:

- Heeft minimaal MBO-niveau en werkervaring
- Beheerst de Engelse taal; Duits is een pré
- Heeft commerciële affiniteit
- Kan werken met Office- en boekhoudprogramma
- Kan zelfstandig werken

Wij bieden:

- Flexibele werktijden
- Werken in teamverband
- Salaris conform cao

Sollicitatie t.a.v. Peter Jongerling

info@nordictimber.nl

'VAN LASTIG NAAR GEMAKKELIJK EN VAN CONFRONTATIE NAAR SAMENWERKING'

Paul van den Heuvel, VVNH, Almere

"Het milieubeleid van de VVNH is al jaren gericht op het vergroten van het aandeel duurzaam geproduceerd hout. De gedachte daarachter is natuurlijk dat door de duurzame productie de bron van het hout, het bos, goed wordt beheerd en daardoor in stand blijft. Duurzaam geteeld hout en duurzame houtproducten vervullen in de zogeheten 'circulaire grondstoffengedachte en -economie' een voor iedereen aansprekende voorbeeldfunctie. Van vernieuwbare materialen moeten we het namelijk in de toekomst hebben en het bos - waar dan ook ter wereld - is een gemakkelijk te controleren bron.

U zult misschien denken: 'Van den Heuvel, dat verhaaltje kennen we inmiddels'. Dat is natuurlijk ook zo, maar dat neemt niet weg dat het een lastige en lange weg was die door de inspanningen van de vele bedrijven nu eindelijk substantiële resultaten begint op te leveren. Deze uitkomsten brengen ons met alle zogeheten stakeholders bij een belangrijke vervolgstap in het proces, namelijk: van lastig en moeilijk naar gemakkelijk en vanzelfsprekend en van bewustwording en confrontatie naar samenwerking.

De voorlopige resultaten over 2013 laten zien dat alle VVNH-leden tezamen 87% duurzaam geproduceerd FSC-, PEFC- en Keurhout-hout hebben geïmporteerd. Dit is een prachtige uitslag waarmee de doelstelling van '85% duurzaam in 2015' nu al wordt overtroffen. De aandacht die we er de laatste tien - zelfs vijftien jaar aan hebben besteed betaalt zich nu uit en hopelijk weet de consument dat te waarderen. De rol die de NGO's hierbij hebben gespeeld verdient nadrukkelijk te worden vermeld, want zonder hun aandacht was deze score niet nu reeds bereikt. We kunnen het resultaat zien als het gevolg van een samenwerking waarbij we elk onze eigen rollen vervulden. Met het ondertekenen van de Green Deal op 20 juni 2013 werd door alle relevante partijen in

de keten en ministeries bevestigd dat we de komende jaren met elkaar zwaar inzetten om te komen tot 'duurzaam hout, de norm in Nederland'. De knelpunten die de ketenpartners nu nog ondervinden bij het kopen en aan de man brengen ervan, zijn inmiddels inzichtelijk gemaakt en worden naar het zich laat aanzien de komende twee à drie jaar weggenomen. Met andere woorden: duurzaam hout wordt de gemakkelijke en voor de hand liggende keuze.

Het beeld en de wens dat er op termijn alleen nog maar duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt beschikbaar zal zijn, wordt daarmee reëel. Ik noem bewust 'beeld' want de vraag is of dit resultaat het beeld van het gebruik van hout en houtproducten zal veranderen. Het grote publiek heeft waarschijnlijk nog steeds het beeld 'van de omgezaagde boom' op het netvlies. Helaas moeten we constateren dat het verduurzamen van de houtmarkt het probleem van ontbossing slechts deels tackelt, aangezien er - zoals we allen weten - vele factoren aan ontbossing ten grondslag liggen.

Dit plaatst ons voor een nieuwe uitdaging, want hoe vertellen we het grote publiek dat we het van duurzaam hout en houtproducten moeten hebben, maar dat er meer nodig is om ontbossing tegen te gaan? Vandaar mijn oproep aan alle NGO's en overige betrokkenen: de Nederlandse houtketen heeft geleerd en laat de komende jaren het maximaal haalbare resultaat zien middels 'duurzaam hout, de norm in Nederland'. Verander van rol en zorg er met ons voor dat het bos, de bron van onze vernieuwbare grondstoffen en de grondstofvoorziening, voor de houthandel in stand blijft.

De consument - waar dan ook in de keten - is toe aan de nieuwe gezamenlijke boodschap van bedrijfsleven én milieuorganisaties, ofwel van bewustwording en confrontatie naar een nieuwe samenwerking!" ■

FOTO: KRISTEL NOORDZIJ

'WEINIG IDEALISME MEER'

Maarten Rigter, Triple P Solutions, Utrecht

"Met Triple P Solutions begeleid ik bedrijven in het behalen van FSC- en PEFC-certificering. Dat komt neer op managementsystemen in elkaar zetten en klaarmaken voor certificering. Daarnaast heb ik inzake de Europese Houtverordening, de EUTR, een klant begeleid met het Due Diligence-onderzoek. Dat kwam vooral neer op heel veel gegevens uitzoeken en die in een rapportage zetten. Met dergelijke informatie kan de klant aan de eisen die binnen de EUTR worden gesteld voldoen. Tot nu toe heb ik voor één klant zo'n onderzoek gedaan. De vraag naar deze dienst valt een beetje tegen. Wat ik links en rechts in de houtbranche hoor is dat de

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit er als controlerende instantie ook nog niet veel druk op zet.

Er is in de markt voor het verkrijgen van FSC-certificering een periode geweest waarin er sprake was van aarzeling. Dit gebeurde met name toen er in Nederland diverse partijen FSC de rug toekeerden. Die aarzelingen zijn inmiddels wel zo'n beetje weggeëbd en de vraag naar het behalen van het FSC-keurmerk trekt weer aan, er komt meer vraag naar adviestrajecten. Tegelijk merk ik dat de interesse in PEFC de laatste tijd wat afneemt. FSC heeft toch een betere naamsbekendheid en er is natuurlijk de nodige controverse geweest omtrent

PEFC-MTCS. Dit leidt tot een stukje aarzeling in de markt als het om PEFC-certificering gaat. Maar als men certificering zoekt, dan doet men dit omdat de klant dit verzoekt. Van idealisme merk ik weinig meer, dat was echt iets voor de eerste generatie bedrijven. Nu gaat men voor certificering om geen opdrachten mis te lopen. Recent is MTCS onder voorwaarden geaccepteerd voor het Nederlandse duurzame inkoopbeleid. Ik ben benieuwd hoe de markt daarmee omgaat en of het MTCS-systeem ook echt de verbeteringen doorvoert die vereist zijn voor definitieve acceptatie. Dat wordt een interessante ontwikkeling de komende jaren." ■